

Міністерство освіти і науки України

Жовтоводський промисловий фаховий коледж

Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКТ

“Самостійна робота студентів”

з предмету

“ Безпека життєдіяльності”

для спеціальностей:

051 Економіка

133 Галузеве машинобудування

141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

192 Будівництво та цивільна інженерія

Розробив викладач
Кондратенко А. І.

Розглянуто на засіданні
Циклової комісії електро-
технічних дисциплін
« ____ » _____ 2020 р.
Протокол № _____
Голова комісії _____

м. Жовті Води
2020

**Перелік тем,
винесених на самостійне вивчення
з предмету “Безпека життєдіяльності”**

Тема 3 Надзвичайні ситуації та їх класифікація.

Тема 5 Пожежі у природних екосистемах.

Тема 6 Біологічні небезпеки та їх вражаючі фактори.

Тема 9 Небезпечні події на транспорті та комунікаціях.

Тема 10 Гідродинамічні об'єкти та небезпеки, що з ними пов'язані.

Тема 12 Радіаційна безпека. Дія радіації на організм, способи захисту. (БЕБС)

Тема 13 Чорнобильська катастрофа, її причини та наслідки. Зонування забрудненої території.

Тема 15 Захист територій і приміщень від хімічного зараження. Прилади дозиметричного і хімічного контролю.

Тема 18 Психологічна надійність людини, поведінка людини в натовпі.

Тема 19 Соціальні небезпеки – злочинність корупція, шкідливі звички.

Тема 20 Комбіновані небезпеки - алкоголізм, наркоманія, соціальні хвороби.

Тема 24 Менеджмент безпеки, управління безпекою життєдіяльності.

Тема 26 Правове забезпечення захисту населення при НС.

Тема 28 Організація рятувальних та невідкладних робіт, їх мета і характеристика.

Тема 29 Карантинні і протиепідемічні заходи. Дезактивація, дегазація, дезінфекція.

Тема 3 (2 год.)

Надзвичайні ситуації та їх класифікація

1. План теми.

Поняття надзвичайної ситуації. Класифікація НС за причинами походження, територіального поширення і обсягів заподіяних збитків.

Критерії переходу небезпечної події у НС. Порогові значення показників НС, одиниці їх виміру. Алгоритм класифікації НС. Класифікатор НС, його структура та функції.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3. Можливі форми контролю.

3.1 Перевірка конспекта.

3.2 Усне опитування по темі.

3.3 Письмова контрольна робота.

4. Література

4.1 Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний Безпека життєдіяльності, - К., Каравела, 2001, с. 239 - 252.

4.2 Безпека життєдіяльності: підручник./О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. с.73 - 84

4.3 Д.В. Зеркалов Безпека життєдіяльності Навчальний посібник. –К.: Основа, 2011 с. 263-286, 304-306, 309-317, 440-443.

4.4 Журнал «Безпека життєдіяльності» №3 2012 р. с.31-35

4.5 Журнал «Безпека життєдіяльності» №6 2012 р. с.34-40

4.6 Кодекс цивільного захисту

Тема 5 (2 год)

Пожежі у природних екосистемах.

1. План теми

Пожежі у природних екосистемах – ландшафтна, лісова, степова, торф'яна пожежа. Вражаючі фактори природних пожеж, характер та особливості їх проявів в залежності від виду пожежі, негативні наслідки. Дії при виявленні природних пожеж. Способи протидії виникненню та поширенню пожеж у природних екосистемах.

2.Завдання.

Скласти конспект по темі.

3.Форми контролю.

3.1 Перевірка конспекта.

3.2 Усне опитування по темі.

4. Література

- 4.1 Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний Безпека життєдіяльності, -К., Каравела, 2001, с. 178-180
- 4.2 Безпека життєдіяльності: підручник./О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. с. 115 – 118.
- 4.3 М.І. Стеблюк Цивільна оборона: Підручник. - К.: Знання, 2006. с. 89-95, 105-110.

Тема 6 (2 год)

Біологічні небезпеки та їх вражаючі фактори.

1. План теми

Біологічні небезпеки. Вражаючі фактори біологічної дії. Характеристика небезпечних макроорганізмів – отруйні рослини, хижі та отруйні тварини, комахи, плазуни. Способи безпечного співіснування з цими рослинами та тваринами.

Характеристика небезпечних патогенних мікроорганізмів – найпростіших, грибів, вірусів, бактерій. Пандемії, епідемії, масові отруєння людей. Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб – холери, сибірки, чуми та ін.. Інфекційні захворювання тварин і рослин.

Протидія поширенню патогенних мікроорганізмів та їх впливу на організм.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3. Форми контролю.

- 3.1 Перевірка конспекта.
- 3.2 Усне опитування по темі.

4. Література

- 4.1 Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний Безпека життєдіяльності, -К., Каравела, 2001, с. 147-151
- 4.2 Безпека життєдіяльності: підручник./О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. с. 118 – 128.
- 4.4 Д.В. Зеркалов Безпека життєдіяльності Навчальний посібник. –К.: Основа, 2011 с.166-180

Тема 9 (2 год.)

Небезпечні події на транспорті та комунікаціях.

1. План теми.

Небезпечні події на транспорті та аварії на транспортних комунікаціях. Причини транспортних аварій. Дії при виникненні аварійної

ситуації на різних видах транспорту. Вимоги до транспортування небезпечних речовин.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3. Можливі форми контролю.

3.1 Перевірка конспекта.

3.2 Усне опитування.

3.3 Письмова контрольна робота.

4. Література

4.1 Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний Безпека життєдіяльності, - К., Каравела, 2001, с. 187-190.

4.2 Безпека життєдіяльності: підручник./О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. с. 138-141, 251 – 257.

4.3 В.С. Джигирей, В.Ц. Жидецький, Безпека життєдіяльності, Львів, Афіша, 2000, с.155-158, 164-169.

4.4 М.І. Стеблюк Цивільна оборона: Підручник. - К.: Знання, 2006. с. 64-65, 75-77.

4.5 Д.В. Зеркалов Безпека життєдіяльності Навчальний посібник. –К.: Основа, 2011 с.275-286.

Тема 10 (2 год.)

Гідродинамічні об'єкти та небезпеки, з ними пов'язані .

1. План теми

Гідродинамічні об'єкти і їхнє призначення. Причини виникнення гідродинамічних небезпек (аварій), можливі місця їх виникнення. Хвиля прориву та її вражаючі фактори. Вимоги до розміщення об'єктів гідродинамічної небезпеки.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3.Можливі форми контролю.

3.1 Перевірка конспекта.

3.2 Усне опитування.

3.3 Письмова контрольна робота.

4.Література

4.1 Безпека життєдіяльності: підручник./О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. с. 135 – 136.

4.2 М.І. Стеблюк Цивільна оборона: Підручник. - К.: Знання, 2006. с. 77-78.

Тема 12 (2 год)

Радіаційна безпека. Дія радіації на організм, способи захисту.

1. План теми.

Джерела радіації та одиниці її вимірювання. Класифікація радіаційних аварій за характером дії і масштабами. Фази аварій та фактори радіаційного впливу на людину. Механізм дії іонізуючих випромінювань на тканини організму. Ознаки радіаційного ураження. Гостре опромінення. Хронічне опромінення. Нормування радіаційної безпеки. Рівні втручання у разі радіаційної аварії.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3. Можливі форми контролю.

- 3.1 Перевірка конспекта.
- 3.2 Усне опитування.
- 3.3 Письмова контрольна робота.

4 Література

- 4.1 Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний Безпека життєдіяльності, - К., Каравела, 2001, с. 123-132.
- 4.2 Безпека життєдіяльності: підручник./О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. с. 146 – 164.
- 4.3 М.І. Стеблюк Цивільна оборона: Підручник. - К.: Знання, 2006. с. 140-145.
- 4.4 Д.В. Зеркалов Безпека життєдіяльності Навчальний посібник. –К.: Основа, 2011 с.209-226.

Тема 13 (2 год.)

Чорнобильська катастрофа, причини та наслідки. Зонування забрудненої території.

1. План теми.

Причини виникнення Чорнобильської катастрофи, хронологія подій перших днів аварії. Роботи з ліквідації аварії. Наслідки аварії для станції, населення прилеглих територій та України. Захист населення від наслідків аварії. Зонування забрудненої території внаслідок аварії на ЧАЕС. Захист приміщень від проникнення радіоактивних речовин.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3. Можливі форми контролю.

- 3.1 Перевірка конспекта.
- 3.2 Письмова контрольна робота.

4. Література

- 4.1 Безпека життєдіяльності: підручник./О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. с.164 -169.
- 4.2 В.М. Лапін. Безпека життєдіяльності людини, -К. Знання 1999 с. 50-57
- 4.3 Д.В. Зеркалов Безпека життєдіяльності Навчальний посібник. –К.: Основа, 2011 с.267-270.

Тема 15 (2 год)

Захист приміщень від хімічного зараження.

Прилади дозиметричного і хімічного контролю.

1. План теми

Захист приміщень від проникнення токсичних хімічних речовин.

Класифікація дозиметричних приладів. Призначення та будова приладів радіаційної розвідки. Прилади дозиметричного контролю, їх будова та призначення. Прилади хімічної розвідки та порядок їх використання.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3. Форми контролю.

3.1 Перевірка конспекта.

3.2 Усне опитування по темі.

4. Література

- 4.1 Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний Безпека життєдіяльності, Київ «Каравела», 2001, с. 185-186.
- 4.2 М.І. Стеблюк Цивільна оборона: Підручник. - К.: Знання, 2006. с. 211-243.

Тема 18 (2 год.)

Психологічна надійність людини, поведінка людини в натовпі

1. План теми.

Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки. Захисні властивості людського організму. Види поведінки людини та її психічна діяльність: психічні процеси, стани, властивості. Поняття про психоемоційні напруження (стрес). Види напруження. Реакція людей на небезпеку. Фактори, що стійко або тимчасово підвищують індивідуальну імовірність наразитись на небезпеку.

Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі. Правила безпечної поведінки у натовпі.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3. Форми контролю.

3.1 Перевірка конспекта.

3.2 Усне опитування на занятті.

3.3 Письмова контрольна робота.

4. Література

- 4.1 Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний Безпека життєдіяльності, -К., Каравела, 2001, с. 86-107, 151 – 159.
- 4.2 В.С. Джигирей, В.Ц. Жидецький, Безпека життєдіяльності, Львів, Афіша, 2000, с. 31-61.
- 4.3 Безпека життєдіяльності: підручник./О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. с.199 – 220.

Тема 19 (2 год.)

Соціальні небезпеки - злочинність, корупція, шкідливі звички.

1. План теми

Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини. Розрив у рівні забезпечення між різними прошарками населення. Кримінальна злочинність, як фактор небезпеки. Основні види кримінальних злочинів. Правила поведінки, що знижують імовірність екстремальних ситуацій криміногенного походження. Корупція та її небезпека для суспільства. Негативний вплив шкідливих звичок на здоров'я та мікроклімат у соціальних спільнотах.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3.Форми контролю.

- 3.1 Перевірка конспекта.
- 3.2 Усне опитування по темі.
- 3.3 Письмова контрольна робота.

4. Література

- 4.1 Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний Безпека життєдіяльності, -К., Каравела, 2001, с. 196-199, 201-203.
- 4.2 Д.В. Зеркалов Безпека життєдіяльності Навчальний посібник. –К.: Основа, 2011 с.243 – 249, 253-255.

Тема 20 (2 год.)

Комбіновані небезпеки - алкоголізм, наркоманія, соціальні хвороби.

1. План теми

Комбіновані небезпеки – алкоголізм та тютюнокуріння, наркоманія та соціальні хвороби – інфекційні та венеричні. Причини їх розповсюдження. Негативний вплив на здоров'я та небезпеки для оточуючих. Основні способи протидії соціальним небезпекам.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3.Форми контролю.

- 3.1 Перевірка конспекта.
- 3.2 Усне опитування по темі.
- 3.3 Письмова контрольна робота.

4. Література

- 6.1 Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний Безпека життєдіяльності, -К., Каравела, 2001, с. 199-201, 207-225.
- 6.2 Д.В. Зеркалов Безпека життєдіяльності Навчальний посібник. –К.: Основа, 2011 с.249 – 253, 255-259.

Тема 24 (2 год.)

Менеджмент безпеки, управління безпекою життєдіяльності.

1. План теми.

Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом у НС в Україні з урахуванням правового статусу і повноважень органів влади. Превентивні та ситуаційні норми: експертиза, ліцензування, сертифікація, аудит; підвищення технологічної безпеки виробничих процесів та експлуатаційної надійності об'єктів, підготовка об'єктів економіки і систем життєзабезпечення до роботи в умовах НС. Компенсаційні та регламентні норми: пільги, резервування джерел постачання, матеріально-технічних і фінансових ресурсів, страхування, спеціальні виплати, норми цивільної, адміністративної відповідальності та процедури їхнього застосування.

Загальні функції управління пов'язані з прогнозуванням, плануванням, регулюванням, координацією і контролем. Управлінське рішення, його сутність, правове, організаційне, інформаційне та документальне забезпечення. Інформаційна підтримка та процедурне забезпечення прийняття й реалізації рішень пов'язаних з усуненням загрози виникнення НС або реагуванням на НС та організації ліквідування її наслідків.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3. Форми контролю.

- 3.1 Перевірка конспекта.
- 3.2 Усне опитування по темі.
- 3.3 Письмова контрольна робота.

4. Література

- 4.1 Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний Безпека життєдіяльності, -К., Каравела, 2001, с.293 – 298.
- 4.2 Безпека життєдіяльності: підручник./О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. с.394 – 413.
- 4.3 Д.В. Зеркалов Безпека життєдіяльності Навчальний посібник. –К.: Основа, 2011 с.371 - 386.

Тема 26 (2 год.)

Правове забезпечення захисту населення при НС

1. План теми.

Правові норми, що регламентують порядок захисту населення і територій при НС. Основні положення «Кодексу цивільного захисту України».

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3. Форми контролю.

3.1 Перевірка конспекта.

3.2 Усне опитування по темі.

3.3 Письмова контрольна робота.

4 Література

4.1 Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний Безпека життєдіяльності, -К., Каравела, 2001, с. 283 - 292.

4.2 Безпека життєдіяльності: підручник./О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. с.388 – 391.

4.3 Д.В. Зеркалов Безпека життєдіяльності Навчальний посібник. –К.: Основа, 2011 с.307 - 318.

4.4 «Кодекс цивільного захисту України»
<http://zakon.rada.gov.ua/go/5403-17>

Тема 28 (2 год.)

Організація рятувальних та невідкладних робіт, їх мета і характеристика.

1. План теми.

Порядок проведення робіт по ліквідації наслідків НС, рятувальні та невідкладні роботи, їх мета та зміст. Зміст комплексу заходів по життєзабезпеченню населення при НС. Способи захисту населення при НС, колективні та індивідуальні засоби захисту.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3. Форми контролю.

3.1 Перевірка конспекта.

3.2 Усне опитування при захисті практичної роботи.

3.3 Письмова контрольна робота.

4. Література

4.1 Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний Безпека життєдіяльності, -К., Каравела, 2001, с. 253 - 257.

- 4.2 Безпека життєдіяльності: підручник./О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Применко та ін. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. с.423 – 427.
- 4.3 М.І. Стеблюк Цивільна оборона: Підручник.- К.:Знання, 2006 с.464-471.

Тема 29 (2 год.)

Карантинні та протиепідемічні заходи. Дезактивація, дегазація, дезінфекція.

1. План теми.

Здійснення карантинних та інших санітарно-протиепідемічних заходів. Технічні засоби і способи проведення дезактивації, дегазації та дезінфекції території, техніки, транспорту, будівель, приміщень, одягу, взуття і засобів захисту, продовольства, води, продовольчої сировини і фуражу. Дезактивуєчі, дегазуючі та дезінфікуючі розчини.

2. Завдання.

Скласти конспект по темі.

3. Форми контролю.

3.1 Перевірка конспекта.

3.2 Усне опитування при захисті практичної роботи.

3.3 Письмова контрольна робота.

4 Література

4.1 Безпека життєдіяльності: підручник./О.І. Запорожець, Б.Д.

Халмурадов, В.І. Применко та ін. –К.: «Центр учбової літератури», 2013. с.427 – 434.

4.2 М.І. Стеблюк Цивільна оборона: Підручник. - К.: Знання, 2006 с.473-484.